

Retningslinjer for bruk av ”kan inneholde spor av – merking” for allergener i mat.

Innledning

”Merkeforskriften” stiller krav om merking av allergene ingredienser i samsvar med vedlegg til forskriften:

Liste over allergener som skal oppgis er vedlegg IV i Merkeforskriften, som skal lyde:

- *Glutenholdig korn (hvete, rug, bygg, havre, spelt, kamut/ egyptisk hvete eller hybrider av dette) og produkter fremstilt av glutenholdige korn.*
- *Skalldyr og produkter fremstilt av skalldyr.*
- *Egg og produkter fremstilt av egg.*
- *Fisk og produkter fremstilt av fisk.*
- *Peanøtter og produkter fremstilt av peanøtter.*
- *Soya og produkter fremstilt av soya.*
- *Melk og produkter fremstilt av melk (herunder laktose).*
- *Nøtter (mandel, hasselnøtt, valnøtt, cashewnøtt, pecannøtt, paranøtt, pistasjenøtt, macadamianøtt/australianøtt) og produkter fremstilt av nøtter.*
- *Selleri og produkter fremstilt av selleri.*
- *Sennep og produkter fremstilt av sennep.*
- *Sesamfrø og produkter fremstilt av sesamfrø.*
- *Sulfitt i konsentrasjoner på 10 mg/kg eller mer eller 10 mg/l uttrykt som SO₂.*
- *Lupin og produkter fremstilt av lupin*
- *Bløtdyr og produkter fremstilt av bløtdyr*

Det som reguleres, er merking av ingredienser som inngår i produktet, **ikke spormengder** som kan forekomme i produktet grunnet bl.a. produksjonsforhold.

Når kan man merke med ”kan inneholde spor av...”?

De anbefalingene som følger er i samsvar med anbefalinger som er utarbeidet i samarbeid mellom matvareindustrien og myndigheter i bl.a. Storbritannia og Sverige.

- Mulige spormengder av allergener skal vurderes som et mattrygghetsspørsmål, og omfattes således av hygieneregelverket.
- Hygieneregelverket stiller krav om HACCP: Vurdering av forekomst av allergener og risiko for allergiske reaksjoner hos kundene må inngå i fareanalysen (Hazard Analysis, risikovurdering)
- Merking med ”kan inneholde spor av” skal anvendes som siste utvei, når risiko for kontaminasjon med allergener (omfattet av regelverket) i en produksjon er:
 - Ukontrollerbar, f eks der tilvirkningen foregår i systemer som ikke kan rengjøres med vann og/eller;
 - Ved sporadisk forekomst, f eks der allergenet har blitt påvist sporadisk når produktbytte foretas på produksjonslinjen og/eller;
 - Dokumentert gjennom rengjøringskontroll, testresultater eller verifisert allergisk reaksjon hos forbruker etter inntak av et gitt produkt.

Når leverandører merker ingredienser med ”kan inneholde spor av...”

- Merking med "kan inneholde spor av..." må ikke brukes ukritisk selv om en eller flere av ingrediensene som inngår i produktet, har slik merking fra leverandør.
- Det må tas hensyn til hvor stor andel ingrediensen utgjør av ferdig produkt.
- Man kan/bør kreve at leverandør dokumenterer fareanalysen, og begrunner nødvendigheten av merking med "kan inneholde spor av..." som tiltak for å redusere risiko for allergiske reaksjoner hos forbruker til akseptabelt nivå.